

เนื้อหาและการใช้คำส่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย”

The Contents and the Words Expressing Humor in “Toei Tiew Thai” Program

พัชรีย์ จำปา ¹

Phatcharee Jampa

วิชญาพร ชาวนา, นัฏฐา พูลเพิ่ม, สิริรัฐวรรณ เศรษฐสุข ²

Witchayaporn Chaona, Natta Poonperm, Siratworawan Setthasuk

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาเนื้อหาและการใช้คำที่ส่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” ข้อมูลเก็บรวบรวมจากเว็บไซต์ยูทูบ (www.youtube.com) ตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 ถึงเดือนมีนาคม 2558 รวมจำนวน 13 ตอน ผลการศึกษาพบว่า รายการ “เทยเทียวไทย” มีเนื้อหาที่ส่ออารมณ์ขันแบ่งได้ 7 หัวข้อ ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา เพศ วัย นิสัย พฤติกรรม ชื่อของบุคคล และสติปัญญา ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้สอดคล้องกับประเภทของรายการที่มุ่งเสนอเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ส่วนการใช้คำพบว่า รายการ “เทยเทียวไทย” มีความโดดเด่นด้านการใช้คำต่างๆ มาพลิกแพลงเพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน แบ่งได้ 7 ชนิด ได้แก่ การใช้คำคล้องจอง การใช้คำพ้อง การใช้คำวน การใช้คำกำกวม การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำซ้ำ และการใช้คำที่ไม่สัมพันธ์กับบริบท กล่าวได้ว่า เนื้อหาและการใช้คำในรายการ “เทยเทียวไทย” สามารถส่ออารมณ์ขันได้อย่างสอดคล้องและลงตัว จึงส่งผลให้รายการนี้ครองใจผู้ชมติดต่อกันมานาน

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำสำคัญ : การใช้คำ, อารมณ์ขัน, ภาษาและการสื่อสาร

Abstract

This article aims to investigate the contents and the words expressing humor in “Toei Tiew Thai” program. The data was collected from 13 episodes in www.youtube.com during January 2015-March 2015. The study showed that “Toei Tiew Thai” program contained 7 topics expressing humor as follows including the contents about appearances, genders, ages, habits, behaviors, people’s names and intelligence. These contents were consistent to the aims of the program that presented travel stories. It was found that “Toei Tiew Thai” program was outstanding in using words to express humor in 7 genres including rhyming words, synonyms, spoonerism, ambiguous words, foreign words, non-relational context words and repeated words. It could be concluded that the contents and the words in “Toei Tiew Thai” program could express humor well which could govern audiences’ heart for long time.

Keywords : Words Expressing, Humor, Language and Communication

บทนำ

รายการ “เทยเทียวไทย” เป็นรายการบันเทิงที่มุ่งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ โดยเน้นสถานที่ในประเทศไทยและสถานที่ในประเทศบ้างเป็นบางโอกาส ลักษณะที่โดดเด่นของรายการนี้ นอกจากจะมีผู้ดำเนินรายการหลักทั้งสามคนคือ นิติ ชัยชิตาทร (ป้อมแป้ม) กิติพัทธ์ ชลารักษ์ (กอล์ฟ) และ ทักษกร บุญลักษณ์นันท์ (ก๊อตจิ) ซึ่งต่างเปิดเผยตัวเองอย่างชัดเจนว่าเป็นเพศที่สามแล้ว รูปแบบรายการยังมีลักษณะโดดเด่นคือ การสอดแทรกอารมณ์ขันในขณะที่มีการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถานที่แห่งนั้น และการแนะนำเกร็ดความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการเดินทาง

ทำให้ผู้ชมได้รับทั้งความรู้และความเพลิดเพลินไปพร้อมๆ กัน

ตลอดระยะเวลากว่า 7 ปีที่รายการ “เทย์เทียวไทย” ได้แพร่ภาพออกอากาศครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 จนถึงปัจจุบันรายการนี้ยังคงได้รับความนิยมจากผู้ชมมาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการแพร่ภาพออกอากาศรายการย้อนหลังหลายช่องทาง ทั้งทางสถานีโทรทัศน์ช่องวันเอชดี (OneHD) และทางเว็บไซต์ยูทูบ (www.youtube.com) ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งน่าจะเป็นที่การสื่ออารมณ์ขันผ่านการใช้ภาษาได้อย่างน่าสนใจ ทั้งนี้เพราะอารมณ์ขันเป็นพื้นฐานชีวิตของมนุษย์ซึ่งช่วยปลดปล่อยให้หลุดพ้นจากความทุกข์และความตึงเครียดที่รายล้อมอยู่รอบตัว ดังที่อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2536, น. 13) ได้กล่าวไว้ว่า “เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันเป็นสิ่งที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของชีวิตประจำวันของคนทุกกลุ่มและทุกชนชาติ การที่เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันเป็นสิ่งที่มีการถ่ายทอดต่อกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งอย่างไม่ขาดสาย และมีการนำเสนอรูปแบบใหม่ๆ ผ่านสื่อมวลชนประเภทต่างๆ นั้นย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าอารมณ์ขันมีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม” ความเห็นดังกล่าวนี้สอดคล้องกับผลสรุปเกี่ยวกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ของสำนักวิจัยมติชน (2540, น.77) ที่ระบุว่า “รายการโทรทัศน์ที่ถือว่าเป็นรายการที่ดีจะต้องมีตลกแทรกอยู่เสมอจนเป็นคำพูดติดปากในวงการบันเทิงว่า รายการฮิตต้องติดตลก”

ผู้วิจัยได้สำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและพบว่ามามีวิทยานิพนธ์ของ นภัตสรณ์ นาคแก้ว (2556) ศึกษาเรื่อง “การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยในรายการ ‘เทย์เทียวไทย’” แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ใดศึกษารายการ “เทย์เทียวไทย” ในประเด็นการสื่ออารมณ์ขัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเนื้อหาและการใช้คำที่สื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทย์เทียวไทย” โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยนี้น่าจะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการและผู้สนใจทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเนื้อหาและการใช้คำที่สื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทย์เทียวไทย”

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาวัจนภาษาที่ใช้สื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” ซึ่งมีการแพร่ภาพรายการย้อนหลังในเว็บไซต์ <http://www.youtube.com> ระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคม พ.ศ. 2558 รวมจำนวน 13 ตอน และคัดเลือกเฉพาะช่วงที่มีการสนทนาพูดคุยกันระหว่างผู้ดำเนินรายการ 3 คนเท่านั้น คือนิติชัย ชิตาทร (ป้อมแป้ม) กิติพัทธ์ ชลารักษ์ (กอล์ฟ) และทชชกร บุญลักษณ์นันท์ (ก๊อตจิ)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สืบหาข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา
2. รวบรวมข้อมูลรายการ “เทยเทียวไทย” โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 รวมเวลา 12 เดือน จากนั้นนำข้อมูลมาแบ่งเป็นช่วง ช่วงละ 3 เดือน รวม 4 ช่วงไตรมาส เพื่อให้สะดวกต่อการแจกแจงนับความถี่ของการเข้าชม
3. คัดเลือกช่วงเวลาที่มีผู้เข้าชมมากที่สุดพบว่าช่วงไตรมาสที่ 1 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม 2558 มีผู้เข้าชมรายการสูงสุดจำนวน 5,898,204 วิว ผู้วิจัยจึงได้เลือกช่วงเวลาดังกล่าวมาเป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้รวม 13 ตอน ความยาวทั้งสิ้น 603 นาที
4. คัดเลือกข้อมูลที่มีการสื่ออารมณ์ขัน โดยกำหนดเกณฑ์จากการปรากฏเสียงหัวเราะในรายการพบว่าการสื่ออารมณ์ขัน 2 ช่วงคือ ช่วงที่มีเสียงหัวเราะของผู้ดำเนินรายการทั้ง 3 คน และช่วงที่มีเสียงหัวเราะของผู้ที่มีส่วนร่วมในรายการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านี้มาศึกษาเนื้อหาและการใช้คำ
5. นำข้อมูลที่มีการคัดเลือกแล้วมาถ่ายทอดเสียงเป็นตัวอักษร แล้ววิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้ ได้แก่ เนื้อหาและการใช้คำที่สื่ออารมณ์ขัน
6. สรุป และนำเสนอผลการศึกษาโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขัน และการใช้คำในการส่ออารมณ์ขันเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. **ทฤษฎีอารมณ์ขัน** คำว่า “อารมณ์ขัน” ตรงกับภาษาอังกฤษคือคำว่า Humor รุ่งอรุณ ฉัตรวิเศษ (2553, น.29) อธิบายว่า แต่เดิมคำว่า Humor หมายถึงของเหลวหรือความชุ่มชื้นในร่างกาย ได้แก่ เสมหะ เลือด น้ำดีสีเหลือง และน้ำดีสีดำ ของเหลวสีอย่างนี้เชื่อว่าเป็นตัวกำหนดอารมณ์ทุกอย่างของมนุษย์ โดยทั่วไปความเชื่อนี้ได้นำไปสู่ความหมายของอารมณ์และจิตใจ ทำให้สภาพจิตใจรู้สึกสนุกสนาน โดยมีผลมาจากเหตุการณ์ ความคิด หรือสิ่งของต่างๆ

กาญจนา เจริญเกียรติบวร (2548, น.13-16) กล่าวถึงทฤษฎีอารมณ์ขันตามแนวคิดของนักวิชาการตะวันตกว่าแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ทฤษฎีความเหนือกว่า (Superiority theory) ทฤษฎีความผ่อนคลาย (Relief theory) และทฤษฎีความไม่เข้ากัน (Incongruity theory) ทั้งสามทฤษฎีนี้ต่างก็มีการตั้งคำถามและหาคำตอบที่แตกต่างกัน โดยสองทฤษฎีแรกมุ่งหาคำตอบว่าทำไมมนุษย์จึงเกิดอารมณ์ขันขึ้นได้ ขณะที่ทฤษฎีที่สามให้ความสนใจกับลักษณะสำคัญตัวกระตุ้น หรือสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ทฤษฎีความเหนือกว่า ทฤษฎีนี้มีพื้นฐานมาจากคำกล่าวที่ว่า รากฐานของการหัวเราะ เป็นความรู้สึกมีชัยชนะเหนือผู้อื่น กล่าวคือ ความปิติยินดีเกิดจากการเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่นที่ด้อยกว่า เช่น โง่กว่า น่าเกลียดกว่า โชคร้ายกว่า อ่อนแอกว่า เป็นต้น ทฤษฎีกลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลมาจากนักปรัชญาโทมัส ฮ็อบส์ (Hobbes, 1651 อ้างถึงใน กาญจนา เจริญเกียรติบวร, 2548, น.14) อธิบายทฤษฎีนี้ว่าความสนุกสนาน คือ การทำให้คนหัวเราะ โดยฮ็อบส์ได้ให้คำจำกัดความของความสนุกสนานว่า “ความรู้สึกถึงความมีชัยชนะของผู้หัวเราะ” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือคนเราจะรู้สึกขำได้เมื่อเห็นผู้อื่นด้อยกว่าและได้ให้คำจำกัดความของอาการน่าขันประเภทนี้ว่าเป็นความภาคภูมิใจอย่างทันทีเมื่อเราได้เห็นความอ่อนแอความบกพร่องของผู้อื่นหรือการเปรียบเทียบฐานะที่สูงกว่าของตนเองกับผู้อื่น

1.2 ทฤษฎีความไม่เข้ากัน กาญจนา เจริญเกียรติบรร (2548) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีความไม่เข้ากัน คือ การรู้สึกขำก็ต่อเมื่อมองเห็นความไม่เข้ากันไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ สิ่งของ หรือตัวบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในตัวแต่เมื่อนำมาเข้าคู่กันแล้วกลับไม่เป็นไปอย่างที่ควรจะเป็นและไม่ตรงกับความคาดหวังของผู้ชมเสียงหัวเราะจึงเกิดขึ้น แม้ว่าความไม่เข้ากันจะเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นเหตุปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความตลกขบขัน แต่ก็ยังมีทฤษฎีบางคนไม่เชื่อว่าความไม่เข้ากันเพียงอย่างเดียวจะทำให้ความตลกขบขันเกิดขึ้นเสมอไป เช่น เจอร์รี ซูลส์ (Suls, 1972 อ้างถึงใน กาญจนา เจริญเกียรติบรร, 2548, น. 18-19) ได้เสนอให้ปรับเปลี่ยนทฤษฎีใหม่เป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ความไม่เข้ากันและการแก้ไข ซูลส์เห็นว่าใครก็ตามที่รู้สึกขำกับปรากฏการณ์หนึ่งๆ จะต้องไม่เพียงแต่มองเห็นความไม่เข้ากัน แต่จะต้องแก้ไขความไม่เข้ากันนั้นได้ด้วย

1.3 ทฤษฎีความผ่อนคลาย ทฤษฎีนี้เกิดจากความกดดันในชีวิตของมนุษย์เนื่องด้วยชีวิตของคนเรานั้นเต็มไปด้วยความกดดันจากปัญหาและข้อต้องห้ามต่างๆ ทางสังคม ความรู้สึกกดดันนั้นจึงถูกปลดปล่อยออกมาในรูปของเสียงหัวเราะ (กาญจนา เจริญเกียรติบรร, 2548, น.16) เพราะการหัวเราะเกิดจากความโล่งใจ ความสบายใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งบรรลุผลหรือเป็นการปลดปล่อยชีวิตจิตใจให้เป็นอิสระจากการเก็บกดความรู้สึกนึกคิดที่ต้องห้าม จะเห็นได้ว่าข้อต้องห้ามที่ทำให้คนเราอยากจะละเมิดหรือปลดปล่อยตัวเองออกนั้นไม่เพียงแต่ข้อต้องห้าม หรือบรรทัดฐานทางด้านความประพฤติอย่างเดียว แต่ยังมีบรรทัดฐานทางด้านภาษาไม่ว่าจะเป็นระบบเสียง การออกเสียงหรือด้านอื่นๆ ทางไวยากรณ์ และธรรมเนียมปฏิบัติในการกล่าวถ้อยคำต่างๆ ก็อาจเป็นสิ่งที่ผูกมัดเราไว้มาก จนกระทั่งเมื่อใดที่เราได้ยินได้ฟังคำพูดที่ละเมิดกฎเกณฑ์เหล่านี้ก็อดไม่ได้ที่จะต้องหัวเราะออกมา

2. การใช้คำ คำเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในระบบภาษาซึ่งมนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อความหมายสู่กันและกัน คุณลักษณะที่น่าสนใจประการหนึ่งของคำก็คือ ผู้พูดสามารถเลือกใช้คำที่มีอยู่ในภาษามาพลิกแพลงความหมายเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินได้อีกด้วย ดังที่ธิดิสรณ์ ศรีธาดา (2542, น.92-164) ได้แบ่งประเภทการใช้คำเพื่อสื่ออารมณ์ขันไว้ สรุปได้ดังนี้

2.1 การเล่นคำ หมายถึง การนำคำคำเดียวหรือหลายคำมากล่าวเพื่อเน้นความหมาย หรือเสียงสัมผัสให้ปรากฏเด่นชัดมากขึ้น ได้แก่ การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน การเล่นคำล้อจอง การเล่นคำพ้อง การเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร และการเล่นคำโดยวิธีซ้ำคำ

2.2 การใช้คำพวน คำพวนเป็นลักษณะของภาษาอย่างหนึ่งที่พบมากในภาษาพูด ซึ่งแสดงให้เห็นปฏิภาณไหวพริบของผู้พูดและผู้ฟัง หากผู้ฟังสามารถตีความตามคำพวนได้อย่างรวดเร็วก็แสดงว่ามีความเข้าใจกลเกมของภาษาได้ทัดเทียมกับผู้พูด

2.3 การใช้คำสองแง่สองง่าม หมายถึง การกล่าวถึงอวัยวะเพศและพฤติกรรมทางเพศด้วยการเลี่ยง ไม่พูดตรงไปตรงมาเพราะถ้ากล่าวตรงๆ ก็จะกลายเป็นคำหยาบ

2.4 การใช้สัญลักษณ์ หมายถึง การใช้คำเพื่อแทนลักษณะเด่นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีความหมายเป็นที่รู้หรือเข้าใจกัน

2.5 การใช้ภาพพจน์ หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดภาพในใจโดยใช้โวหารต่างๆ เปรียบเทียบเพื่อให้เกิดภาพที่ชัดเจนและได้อารมณ์ความรู้สึกยิ่งขึ้น

2.6 การใช้ภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ การใช้ภาษาถิ่นในการสร้างอารมณ์ขันเกิดจากการลงให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจผิดในเรื่องความหมาย หรือผู้พูดมีการใช้ระดับเสียงที่ผิดแปลกจากภาษามาตรฐาน เช่น คนจังหวัดสุพรรณบุรีมักจะออกเสียงเหนือจึ่งมีผู้นำมาล้อเลียน ส่วนการใช้คำภาษาต่างประเทศมีวิธีพลิกแพลงความหมายมีการเลียนเสียงให้เกิดความแตกต่างออกไปจากปกติเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง

2.7 การใช้สำนวนโวหาร หมายถึง การนำเอาสำนวนที่มีอยู่แต่เดิมมาอธิบายหรือตีความใหม่

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจะนำทฤษฎีอารมณ์ขันและการใช้คำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์การสื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” ทั้งด้านการวิเคราะห์เนื้อหาที่สัมพันธ์กับทฤษฎีต่างๆ ทั้งสามทฤษฎี และการใช้คำสื่ออารมณ์ขันซึ่งเป็นวิธีการนำเอาหน่วยในภาษามาทำให้แตกต่างไปจากความหมายที่แท้จริง เพื่อต้องการล้อเลียนเหตุการณ์ หรือล้อเลียนบุคคล ซึ่งวิธีการเหล่านี้มุ่งสร้างเสียงหัวเราะและช่วยให้ผู้ชมเกิดความผ่อนคลายเป็นสำคัญ

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเรื่องทฤษฎีอารมณ์ขันและการใช้คำส่ออารมณ์ขันที่สรุปไว้ข้างต้นนำมาศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและการใช้คำในรายการ “เทยเทียวไทย” ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

1. เนื้อหาที่ส่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มดังนี้

1.1 เนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา รูปร่างหน้าตาที่แตกต่างจากปกติมักกลายเป็นลักษณะด้อย ที่ทำให้ผู้ที่รูปร่างปกติรู้สึกเหนือกว่าจึงนำมาล้อเลียนและสร้างเสียงหัวเราะให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับฟังได้ รายการ “เทยเทียวไทย” พบว่ามีการส่ออารมณ์ขันด้วยวิธีนี้ค่อนข้างมาก

ตัวอย่าง ในงานปาร์ตี้ปีใหม่มีการเล่นเกมระหว่างผู้ดำเนินรายการ คือ ก๊อตจิ ป้อมแป้ม กอล์ฟ และสมาชิกในรายการ คือ ฝน เป็ด เจนนี่ ปาล์ม บัง และมัม ซึ่งแต่ละฝ่ายต้องช่วยกันตั้งชื่อทีม

ป้อมแป้ม: เอ้า ตั้งชื่อทีมค่ะ

เจนนี่: หุย หยอ ทำไมฟันแบบนี้ (หัวเราะ) เฮ้ย สู้สิอะ

ป้อมแป้ม: เกมแรกของเรา คีคฟันชนฟัน (หัวเราะ)

ก๊อตจิ: อย่างนี้ใกล้เคียงฟันเหมือนกัน (หัวเราะ)

ป้อมแป้ม: เราจะปล่อยแมงเข้าไปนะคะ แมงของใครหาทางออกได้ก่อนถือว่า ฟันคนนั้นซบซ้อนไม่พอ (หัวเราะ)

กอล์ฟ: ถือว่าแพ้ (หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเที่ยวงานปาร์ตี้ปีใหม่บ้านป้อมแป้ม, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้มุ่งสร้างอารมณ์ขันโดยใช้เนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างที่ผิดปกติของผู้เล่นเกมที่ชื่อ กอล์ฟ และปาล์ม มากล่าวล้อเลียน นั่นคือทั้งสองคนมีฟันซี่ใหญ่และยื่นยาวกว่าปกติ จึงกลายเป็นที่มาของชื่อเกมว่า “คีคฟันชนฟัน” จะเห็นได้ว่าการส่ออารมณ์ขันนี้สอดคล้องกับทฤษฎีความเหนือกว่า ดังที่กาญจนา เจริญเกียรติบุตร (2548, น. 14) อธิบายไว้ว่า อารมณ์ขันเกิดขึ้นจากการที่กดให้บุคคลอื่นมีสถานะที่ต่ำกว่า เพราะมนุษย์จะขำในความด้อยกว่าของผู้อื่นหรือขำต่อเมื่อตัวเองนั้นเป็นฝ่ายเหนือกว่า

2. **เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ** ดังได้กล่าวแล้วว่าผู้ดำเนินรายการ “เทยเทียวไทย” แสดงตนชัดเจนว่าเป็นเพศที่สาม ซึ่งในสังคมไทยยังให้การยอมรับน้อยกว่าเพศชายและเพศหญิง ดังนั้นเมื่อผู้ดำเนินรายการนำเรื่องเพศมากล่าวล้อเลียนจึงทำให้เกิดอารมณ์ขันแก่ผู้รับชมรายการ

ตัวอย่าง ป้อมแป้ม และก๊อตจิ มาถ่ายทำรายการที่ร้าน ส.ทวิภัณท์สโตร์ และได้พูดคุยซักถามคุณลายซึ่งเป็นเจ้าของร้าน

ก๊อตจิ: กลัวกะเทยรีไปล่าคะ

คุณลาย: ไม่กลัวครับ

ก๊อตจิ: จะเตะกะเทยไหม (ดนตรี) (หัวเราะ) ปกติมีกะเทยมาซื้อของที่ร้านเยอะไหมคะ

คุณลาย: ก็มีบ้างครับ

ก๊อตจิ: ก็คือมาไม่เต็มตัว มาเป็นกลืนบ้างอะไรบ้าง (ดนตรี) (หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเทียวมอผ้าห่มด้านภักยหนาวจังหวัดเลย, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ก๊อตจิเลือกตีความคำตอบของคุณลายที่ว่า “ก็มีบ้าง” ให้มีความหมายแตกต่างออกไป กล่าวคือคำว่า “บ้าง” ในประโยคข้างต้นหมายถึงบางส่วน ไม่ใช่ทั้งหมด แต่ ก๊อตจิกลับตีความใหม่ว่า “บ้าง” หมายถึง มาไม่เต็มตัว มาเป็นกลืน นั่นคือมีการเชื่อมโยงเพศที่สามหรือกะเทยกับพฤติกรรมวิญญานซึ่งปรากฏให้เห็นไม่เต็มตัว เห็นเพียงบางเลี้ยว หรือมีเพียงกลืนที่ทำให้ผู้คนรับรู้ได้ จึงทำให้เกิดอารมณ์ขันเนื่องจากเรื่องที่ก๊อตจินำมาพูดไม่เข้ากับประเด็นสนทนาที่ดำเนินมาตั้งแต่ต้น

3. **เนื้อหาเกี่ยวกับวัย** เรื่องวัยที่แตกต่างกันมักเป็นเนื้อหาที่นิยมนำมาใช้สื่ออารมณ์ขัน โดยเฉพาะผู้ที่สูงวัยซึ่งมีร่างกายที่เสื่อมถอยลง จึงอาจกลายเป็นความด้อยกว่าผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว ในรายการ “เทยเทียวไทย” พบว่ามีการใช้เนื้อหาเกี่ยวกับวัยของคู่สนทนามาสื่ออารมณ์ขัน

ตัวอย่าง ที่ตลาด กม. 7 ป้อมแป้มได้พูดคุยกับอาม่าซึ่งเป็นแม่ค้าขายส้ม

ป้อมแป้ม: อาม่าขายตรงนี้มาก็ปีแล้ว หนูเห็นอาม่ามาตั้งแต่เด็กๆ

ไม่ใช่หนูเด็กนะ อาม่ายังเป็นเด็กๆ (หัวเราะ)

ก๊อตจิ: อาม่าขายมานานแล้ว ขายมาตั้งแต่สมัยยังสาวๆ (หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเทียวงานปาร์ตี้ปีใหม่บ้านป้อมแป้ม, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้มีการสื่ออารมณ์ขึ้นโดยการกล่าวถึงเรื่องวัยของคู่สนทนา คือ อาม่า ซึ่งประกอบอาชีพค้าขายมาตั้งแต่รุ่นสาวจนถึงวัยชรา ผู้ดำเนินรายการคือ ป่อมแป้มซึ่งคุ้นเคยกับอาม่ามานานจึงกล่าวล้อเลียนอาม่าเรื่องผิวพรรณและสวยสดใสว่า ลดน้อยลงเช่นเดียวกับผลส้ม จะเห็นว่าวิธีการสื่ออารมณ์ขึ้นในสถานการณ์นี้สอดคล้องกับ ทฤษฎีความไม่เข้ากัน โดยผู้ดำเนินรายการนำเรื่องที่ไม่สัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงให้กลายเป็น เรื่องเดียวกัน จึงทำให้ผู้ฟังรู้สึกขบขัน

1.4 เนื้อหาเกี่ยวกับนิสัย นิสัยที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลเป็นวิธีการ สร้างอารมณ์ขึ้นให้เกิดขึ้นได้ดีไม่น้อยกว่าวิธีอื่นๆ ดังจะเห็นได้จากรายการ “เทยเทียว ไทย” ซึ่งมีการใช้เนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยที่โดดเด่นของคู่สนทนามากล่าวล้อเลียน ตัวอย่าง ในขณะที่กำลังถ่ายทำรายการ ก็มีฝนตก ป่อมแป้มและก๊อตจิจึงไม่สามารถ ถ่ายรูปได้ ทั้งสองคนจึงพูดถึงกอล์ฟ

ป่อมแป้ม: วันนี้เราไปเรื่องไหนดี เราไปเรื่องของความแค้นของนางตีกว่า เพราะเรื่องของความแค้นก็ไม่ได้เป็นสองรองใคร เมื่อก่อนมาถึง เกาะขาม ทหารก็เฮกันใหญ่

ก๊อตจิ: ทำไมอะ

ป่อมแป้ม: บอกว่าน้ำทะเลเอาไปใช้ดื่มได้ละ

ก๊อตจิ: เพราะอะไร

ป่อมแป้ม: เหยียบน้ำทะเลจืด (ดนตรี) (หัวเราะ) เหยียบบิ๊บน้ำทะเลยอมแพ้ กูจืดดีกว่า

ก๊อตจิ: แล้วตอนนี้เอาไปใส่ไหนรู้ปะ

ป่อมแป้ม: อยู่ไหน

ก๊อตจิ: อยู่ในขวด จะออกจากบ้านที่ ทำไรรู้ปะ ให้คนเหยาะ คนหรือน้ำปลา ทำไมเค็มขนาดนั้นเนี่ย

ป่อมแป้ม: ชื่อเก่านางที่จริง ชื่อกิตติพัทธ์นี่ชื่อใหม่นะจ๊ะ เมื่อก่อนนางชื่อนี้ ประทีพ (หัวเราะ) นางสาวประทีพ

ก๊อตจิ: น้ำปลาตราคนแบกกอล์ฟ (ดนตรี) (หัวเราะ) นีนางไม่ได้ชื่อเล่น ชื่อกอล์ฟด้วย ได้ยินโทรศัพท์แม่นางโทรมา นางไม่อยู่ ฉันทเลย

รับโทรศัพท์ ฮัลโหลขอสายกระดกหน่อย (ดนตรี) (หัวเราะ)
ปลากระดก

ป้อมแป้ม: วันก่อนฉันเห็นนางเลียเหงื่อตัวเอง ฉันถามกอล์ฟทำไม อ้อ บ้วน
น้ำเกลือ มันมีกลิ่นปาก (ดนตรี) (หัวเราะ)

(รายการเทยเที่ยวไทย, พาเที่ยวชลบุรี, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ป้อมแป้มและก๊อตจิได้กล่าวล้อเลียนกอล์ฟว่าเป็นคนตระหนี่
ถี่เหนียวมาก โดยเปรียบเทียบนิสัยของกอล์ฟกับน้ำทะเล น้ำปลา เกลือ และปลากระดก
ซึ่งทั้งหมดล้วนสื่อถึงความเค็ม จะเห็นว่าวิธีการสื่ออารมณ์ขันในสถานการณ์นี้สอดคล้อง
กับทฤษฎีความเหนือกว่า กล่าวคือ ในสังคมไทยนิยมผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง โอบอ้อมอารี
ส่วนผู้ที่มีนิสัยตระหนี่ถี่เหนียวมักไม่เป็นที่ชื่นชอบ และมักถูกกตให้ดูด้อยลงกว่าผู้อื่น
ดังนั้นการกล่าวล้อเลียนผู้ที่มีนิสัยตระหนี่ถี่เหนียวจึงทำให้ผู้ฟังเกิดความขบขัน

1.5 เนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรม รายการ “เทยเที่ยวไทย” มีเนื้อหาเกี่ยวกับ
พฤติกรรมของคู่สนทนาซึ่งมีทั้งผู้ดำเนินรายการ ทีมงาน และผู้เข้าร่วมรายการมาใช้สื่อ
อารมณ์ขัน

ตัวอย่าง ในช่วงเปิดรายการ ป้อมแป้ม ก๊อตจิและกอล์ฟ ได้มาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี
 และได้พูดถึงการทำงานของกอล์ฟซึ่งมักผิดพลาดอยู่เสมอ

ป้อมแป้ม : เรื่องงานพิมพ์ผิดยกให้นางคนนี้อันดับหนึ่งเลยนะ วันก่อนฉัน
อ่านสคริปต์ 5 อันดับร้อนแรง อันดับ 5 คุณศักดิ์สิทธิ์ แห่งทอง
เป็นคนมีความสามารถ เหมือนสุภาพชนที่ว่า ขี้ยิงแกยิงเผ็ด (ดนตรี)
(หัวเราะ)

(รายการเทยเที่ยวไทย, พาเที่ยวกาญจนบุรี, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ป้อมแป้มกล่าวถึงการพิมพ์งานของกอล์ฟซึ่งพิมพ์ผิดจาก “ขี้ยิง
แกยิงเผ็ด” กลายเป็น “ขี้ยิงแกยิงเผ็ด” พฤติกรรมความผิดพลาดของกอล์ฟซึ่งป้อมแป้ม
นำมาเปิดเผยต่อสาธารณะจึงทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ขัน เนื่องจากผู้พูดและผู้ฟังรู้สึกว่า
ตนเองเหนือกว่าผู้ที่ถูกนำมาล้อเลียน

1.6 เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล รายการ “เทยเทียวไทย” มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล โดยผู้ดำเนินรายการได้นำชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการต่างๆ มากล่าวล้อเลียนเพื่อสื่ออารมณ์ขัน

ตัวอย่าง ป้อมแป้ม ก๊อตจิ และกอล์ฟไปเที่ยวดอยอินทนนท์ที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างทางได้เห็นสัตว์ชนิดหนึ่งมีขนยาวคล้ายหนวด ป้อมแป้มจึงตะโกนถามเพื่อนๆ ว่า มันคือสัตว์อะไร

ป้อมแป้ม: นี้อะไรอะ มีหนวดด้วย ต้องเป็น มานพ อัสวเทพ หรืออาจจะเป็น เล็ก คาราบาวก็ได้เนะ (ดนตรี) (หัวเราะ)

ก๊อตจิ: หนวดมันน้อยหรือหนวดมันเยอะล่ะ

ป้อมแป้ม: หนวดมันยาวๆ อะ

ก๊อตจิ: นายจัน หนวดเขี้ยววีเปล้า (ดนตรี) (หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเที่ยวดอยอินทนนท์จังหวัดเชียงใหม่, ม.ป.ป.)

สถานการณ์ผู้ดำเนินรายการนำเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล โดยการเอ่ยชื่อบุคคลในวงการต่างๆ มาเชื่อมโยงกับหนวดของสัตว์ที่ตนพบเห็น ชื่อบุคคลเหล่านั้น ได้แก่ มานพ อัสวเทพ และเล็ก คาราบาว ซึ่งเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการบันเทิงและมีหนวด ส่วน นายจัน หนวดเขี้ยว เป็นชื่อชาวบ้านบางระจันซึ่งเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์ จะเห็นว่าวิธีการสื่ออารมณ์ขันโดยนำเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลซึ่งเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากล่าวล้อเลียนโดยมุ่งเน้นที่บุคลิกอันโดดเด่นมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ตนพบเห็น ทำให้ผู้ฟังนึกมองเห็นภาพได้ง่าย และเกิดความรู้สึกผ่อนคลายกับการรับรู้ใหม่ จึงเกิดเสียงหัวเราะเป็นผลตามมา

1.7 เนื้อหาเกี่ยวกับสติปัญญา ผู้ที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมักได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น ในทางกลับกันผู้ที่มีความด้อยในเรื่องสติปัญญาก็จะตกเป็นเป้าของการล้อเลียน ในรายการ “เทยเทียวไทย” พบว่ามีการสื่ออารมณ์ขันด้วยวิธีนี้อยู่ด้วย

ตัวอย่าง ป้อมแป้ม ก๊อตจิ และกอล์ฟ ได้พูดคุยกันระหว่างนั่งพักรอกการเดินทางในห้องรับรองของสนามบิน

ป้อมแป้ม: ดิฉันเคยมาเห็นฝรั่งท่านหนึ่ง หยิบข้าวต้มมัดไปรับประทาน ซึ่งจริงๆ แล้วเขาก็มีวิธีการกินติดอยู่นะ แต่นางเหมือนไม่ได้อ่าน ยังไม่รู้รู้ เคี้ยวไปทั้งใบตองเลย (ดนตรี) (หัวเราะ)

ก๊อตจิ: เห็นไม่เท่าไร ได้บอกเขาไหม ว่าต้องกินยังงี้ (ดนตรี)
ป้อมแป้ม: อยากจะบอก แต่ไม่รู้ว่าจะบอกภาษาอังกฤษคืออะไร (ดนตรี)
(หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเทยวเกะซัง, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ป้อมแป้มพูดถึงชาวต่างชาติซึ่งรับประทานข้าวต้มมัดที่ห่อด้วยใบตองโดยไม่ได้แกะทิ้ง ส่วนป้อมแป้มก็ยอมรับว่า ไม่สามารถบอกให้ชาวต่างชาติผู้นั้นได้ เพราะไม่รู้ว่าคำว่า “ใบตอง” ในภาษาอังกฤษใช้อย่างไร ความไม่รู้ของชาวต่างชาติและของป้อมแป้มจึงทำให้ทั้งสองคนกลายเป็นผู้ที่ดูต้อยลง ทำให้ผู้ฟังซึ่งคิดว่าตนเหนือกว่าเกิดความขบขัน

2. การใช้คำที่สื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” การศึกษาในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ยึดตามเกณฑ์ที่อิติสรณ์ ศรีธาดา (2542) ได้เสนอไว้ ผลการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมรายการ “เทยเทียวไทย” มีการภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน บางครั้งก็มีภาษาปากปะปน เนื่องจากเป็นรายการที่มุ่งสื่อความสนุกสนาน และเป็นกันเองกับผู้ชม เมื่อพิจารณาการใช้คำต่างๆ ผู้วิจัยแบ่งได้เป็น 7 ชนิดดังต่อไปนี้

2.1 การใช้คำคล้องจอง รายการ “เทยเทียวไทย” มีการใช้คำคล้องจองเพื่อสร้างอารมณ์ขันโดย พลิกแพลงคำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นหรือสระเป็นเสียงเดียวกันมาทำให้เกิดเสียงคล้องจอง

ตัวอย่าง ป้อมแป้ม ก๊อตจิ และกอล์ฟ ไปเยี่ยมชมฟาร์มจังหวัดปราจีนบุรี ขณะที่ทั้งสามคนกำลังทดลองฝึกวิธีให้นมลูกวัว ป้อมแป้มก็เอ่ยถึงภาษิตต่างๆ ขึ้น

ป้อมแป้ม: อย่าลืมนะคะภาษิตไทยที่ดิฉันเคยสอนเอาไว้ ลูกกินนมวัว ผัวกินนมเมีย นะคะ รวมไปถึงสุภาษิตอันนี้ด้วยนะคะ ดูดบุหรี่ปากดำ ดูดนมปากแดง ถ้าดูดนมแรงๆ ปากจะแดงแต่นมดำ (ดนตรี)
(หัวเราะ) รวมไปถึงสุภาษิตบทนี้ด้วย นมเล็กต้องไปแก้ไข นมใหญ่ต้องไปแก้ผ้า นมใหญ่แต่ไร้ลีลาจะเสียท่านมเล็กได้ง่าย (ดนตรี)
(หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเทยวปราจีนบุรี, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ป้อมแป้มได้ยกภาชิตที่มีสัมผัสคล้องจองระหว่างวรรค (ขีดเส้นใต้-เน้นโดยผู้วิจัย) เช่น ลูกกินนมวัวผิวกินนมเมีย นมเล็กต้องไปแก้ไข นมใหญ่ ต้องไปแก้ผ้า นมใหญ่แต่ไร้ลิสา จะเสียท่านมเล็กได้ง่ายนอกจากนี้ยังมีการใช้คำคู่กัน แบบตรงข้ามเพื่อให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น ผิว-เมีย นมเล็ก-นมใหญ่ ปากแดง-นมดำ แก้ไข-แก้ผ้า เป็นต้น จะเห็นว่าการสื่ออารมณ์ขันโดยการใช้คำคล้องจองปรากฏในบริบทของการสื่อเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ ซึ่งในสังคมไทยไม่นิยมพูดเรื่องเพศอย่างเปิดเผย การใช้คำสัมผัสคล้องจองในเรื่องเพศนอกจากจะช่วยให้ถ้อยคำเกิดความสละสลวยแล้ว ในอีกทางหนึ่งยังสอดคล้องกับทฤษฎีความผ่อนคลาย ในแง่ที่ผู้พูดและผู้ฟังรู้สึกเหมือนได้ปลดปล่อยตนเอง ออกจากกรอบของสังคม จึงมีเสียงหัวเราะเกิดขึ้น

2.2 การใช้คำพ้อง รายการ “เทยเทียวไทย” มีการใช้คำพ้องเพื่อสร้างอารมณ์ขัน โดยการใช้คำที่มีเสียงเหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน มากล่าวพริกแพลงความหมายให้แตกต่างไปจากความหมายที่ใช้เป็นปกติ

ตัวอย่าง ในระหว่างทางขึ้นเขาวงกตป้อมแป้ม ก๊อตจิ และกอล์ฟ ได้สังเกตเห็นว่ามีเถาวัลย์ อยู่เป็นจำนวนมาก

ก๊อตจิ: อันนี้เถาวัลย์ ถ้ามี 30 อันเป็นอะไรรู้ปะ

ป้อมแป้ม: เป็นอะไร

ก๊อตจิ: เถาเดือน (ดนตรี) (หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเทียวเลย, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ก๊อตจิพูดคำว่า “เถาวัลย์” ซึ่งคำว่า “วัลย์” หมายถึง ไม้เถา พ้องเสียงกับคำว่า “วัน” หมายถึง ระยะเวลา 24 ชั่วโมง ตั้งแต่รุ่งถึงเที่ยงคืน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.1104) ก๊อตจิได้ตั้งคำถามว่า ถ้ามี 30 อันจะเรียกอย่างไร แล้วเฉลยว่าเรียก “เถาเดือน” เพราะมี “วัน” แล้วก็ต้องนับต่อไปเป็น “เดือน” การใช้คำพ้องในลักษณะนี้เป็นการพริกความคาดหมายของผู้ชม จึงช่วยให้ผู้ชมรู้สึกขบขันและผ่อนคลาย

2.3 การใช้คำพวน รายการ “เทยเทียวไทย” มีการใช้คำพวนเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำหยาบ แต่ช่วยให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลายและเกิดอารมณ์ขัน

ตัวอย่าง ในขณะที่เล่นเกมโชว์ ซึ่งมีรางวัลแจกให้แก่ผู้เข้าร่วมรายการ ป่อมแป้มก็ได้รู้สึกเป็นห่วงคิง ซึ่งเป็นผู้ร่วมเล่นเกมขึ้นมาทันที

ป่อมแป้ม: จริงๆ ก็ไม่อยากให้คิงชนะเลย

ก๊อตจิ: ทำไมคะ

ป่อมแป้ม: เพราะถ้าคิงได้เงินไป 10,000 บาท คิงจะรวย (ดนตรี) (หัวเราะ)
คนเขา จะเรียกว่า เฮ้ย (ดูเสียง) อย่างงี้ แ่ยจ้ง
(รายการเทยเที่ยวไทย, เกมโชว์แฟนพันธุ์เทย Special, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ป่อมแป้มนำชื่อผู้ร่วมเล่นเกมคือ “คิง” กับคำว่า “รวย” มากล่าวคู่กันว่า “คิงจะรวย” (ในตัวอย่างขีดเส้นใต้-โดยผู้วิจัย) คำนี้สามารถวนกลับแล้วจะกลายเป็นคำหยาบ หมายถึง อ้ววะเพศชาย จะเห็นว่าผู้ดำเนินรายการใช้วิธีสื่ออารมณ์ขันโดยการใช้คำวนที่เกี่ยวกับเพศมาพูดในที่สาธารณะ จึงทำให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลายจากข้อห้ามของสังคมไทย และแปลงเสียงหัวเราะออกมา

2.4 การใช้คำกำกวม รายการ “เทยเที่ยวไทย” มีการใช้คำกำกวมเพื่อเลี่ยงการกล่าวลำคำหยาบอย่างตรงไปตรงมา แต่การกล่าวลีนี้ก็ช่วยให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลาย จึงเกิดอารมณ์ขัน

ตัวอย่าง ขณะที่กำลังล่องเรือกันอยู่นั้น ก๊อตจิเหลือบไปเห็นตะขอที่แขวนอยู่ตรงระเบียงบ้านหลังหนึ่งจึงถามป่อมแป้มว่าตะขอมีไว้ทำอะไร ป่อมแป้มก็ตอบว่าเจ้าของบ้านน่าจะใช้เกี่ยวรถสำหรับขนของ

ป่อมแป้ม: มีอยู่อย่างหนึ่งที่ขนขึ้นไปไม่ได้ ถือกัน

ก๊อตจิ: ทำไมล่ะ

ป่อมแป้ม: ถือกัน นั่นคือ เพชร (ดนตรี) เขาจะไม่ ขนเพชร ขึ้นไป (ดนตรี)
(หัวเราะ)

ก๊อตจิ: เขาจะเอาติดตัวขึ้นไปแทน

ป่อมแป้ม: ต้องใช้รอก ใช้เชือกที่มันขดๆ (ดนตรี) (หัวเราะ)

(รายการเทยเที่ยวไทย, พาเที่ยวเอนเธอร์แลนด์, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ป่อมแป้มได้นำคำว่า “เพชร” กับคำกริยา “ขน” มารวมกันเป็นคำประสมคือ “ขนเพชร” ซึ่งคำนี้มี 2 ความหมาย ความหมายตรง หมายถึง การขนย้ายเพชร

จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ส่วนความหมายแฝงหมายถึง ขนที่ขึ้นในที่ลับ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.165) แต่ผู้ดำเนินรายการเลือกใช้ความหมายแฝงซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ จึงทำให้ผู้ชมรู้สึกผ่อนคลายที่สามารถละเมิดข้อห้ามของสังคมไทยได้ และได้เปล่งเสียงหัวเราะออกมา

2.5 การใช้คำภาษาต่างประเทศ รายการ “เทยเทียวไทย” มีการใช้คำจากภาษาต่างประเทศมาพลิกแพลงความหมาย และการเลียนเสียงให้แตกต่างจากปกติ เพื่อสร้างความสนุกสนานและเกิดอารมณ์ขัน

ตัวอย่าง ป้อมแป้ม ก๊อตจิ และกอล์ฟได้นั่งครูตซึ่งเป็นเรือที่ใช้ล่องแม่น้ำในประเทศเนเธอร์แลนด์ ระหว่างที่นั่งอยู่บนเรือทั้งสามคนก็ช่วยกันเปิดแผนที่และอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องราวของคลอง canal ring

ป้อมแป้ม: บริเวณที่เราจะล่องไปเนี่ยภาษาดัตช์ เรียกว่า canal ring คลองที่มันเป็นวงแหวน ถ้าตัด c มันก็จะเป็น anal ring (ดนตรี) ก็คือ รูตูด (ดนตรี) (หัวเราะ)

ก๊อตจิ: หรือเรียกให้สุภาพว่า หูรูด และคลองนี้จะมีการเคลื่อนตัวเป็น จังหวะยวบยาบ ยวบยาบ (ดนตรี) (หัวเราะ)

(รายการเทยเทียวไทย, พาเทียวเนเธอร์แลนด์, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ป้อมแป้มนำคำภาษาต่างประเทศคือ canal ring หมายถึงคลองที่มีลักษณะเป็นวงแหวน (สฤชดิคุณ กิตติยากร, 2550, น. 69) โดยบอกว่าถ้าตัดตัวอักษร c ในคำว่า canal ก็จะเป็น anal หมายถึง รู ทวารหนัก (สฤชดิคุณ กิตติยากร, 2550, น.17) จะเห็นว่าสถานการณ์นี้มีการใช้คำภาษาต่างประเทศมาพลิกแพลงให้เกิดความหมายใหม่ เพื่อสื่ออารมณ์ขัน

2.6 การใช้คำซ้ำ รายการ “เทยเทียวไทย” มีการใช้คำซ้ำเพื่อสร้างอารมณ์ขัน เนื่องจากคำซ้ำอาจมีความหมายแตกต่างจากคำเดิม บางครั้งอาจมีความหมายเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ได้

ตัวอย่าง ป้อมแป้มและก๊อตจิมาถ่ายรายการในช่วงพ้อค้าแข้งที่บ้าน ส.ทวีภัณฑ์สโตร์

ป้อมแป้ม: ได้รับเบาะแสมาว่าในเมืองเลย ตรงในตัวเมืองนะคะ มีร้านขายส่ง ทำทางจะไม่ค่อยตั้งใจขายเท่าไร

ก๊อตจิ: ทำไมอะ

ป้อมแป้ม: ขายของส่ง ขายของส่งๆ (ดนตรี) (หัวเราะ)

(รายการเทยเที่ยวไทย, พาเที่ยวมอบผ้าไหมล้านภยันนาจังหวัดเลย, 2558)

สถานการณ์นี้ป้อมแป้มนำคำว่า “ส่ง” ซึ่งเป็นคำเดียวหมายถึง ยื่นให้ เอาไปให้ คำว่า ร้านค้าส่ง จึงหมายถึง ร้านขายของจำนวนมากเพื่อให้ผู้ซื้อนำไปแบ่งขายต่อ ส่วนคำซ้ำว่า “ส่งๆ” หมายถึง ลวกๆ มั่งง่าย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.1153) ทั้งสองคำนี้มีความหมายแตกต่างกัน คือ “ส่ง” มีความหมายกลางๆ ส่วนคำว่า “ส่งๆ” มีความหมายเชิงลบ จะเห็นว่าการสื่ออารมณ์ขันในสถานการณ์นี้สอดคล้องกับทฤษฎีความไม่เข้ากัน นั่นคือผู้พูดต้องการสื่อความหมายอย่างหนึ่ง แต่ผู้ดำเนินรายการกลับพลิกแพลงความหมายของคำให้กลายเป็นอีกอย่างหนึ่ง จึงทำให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความคาดหมาย จึงเกิดอารมณ์ขัน

2.7 การใช้คำที่ไม่สัมพันธ์กับบริบท รายการ “เทยเที่ยวไทย” มีการใช้คำที่มีความหมายไม่สัมพันธ์กับบริบท หรือคำที่มีความหมายไม่สัมพันธ์กับเหตุการณ์นั้นๆ เพื่อสื่ออารมณ์ขัน

ตัวอย่าง ป้อมแป้ม ก๊อตจิ และกอล์ฟได้พูดคุยกับเจ้าหน้าที่ถึงเรื่องการดูดาว

เจ้าหน้าที่: พอเราดูดาวมันต้องมีโชคด้วย วันนี้น่าดูก็เราจะมีเมฆเต็มไปหมด

ป้อมแป้ม: แต่พอกะเทยมา

เจ้าหน้าที่: เออ กะเทยมา ฟ้าเปิด

ป้อมแป้ม: ฟ้าเปิดนี่คือ ไม่มีเมฆ

ก๊อตจิ: ไม่มีเมฆเลย คือเมฆลอยไปหมดแล้ว ท้องฟ้าปลอดโปร่ง ปลอดโปร่งนี่ คือสูบบุหรี่มาเยอะเหวอะ (หัวเราะ) ไม่เหลือเนื้อปอด

(รายการเทยเที่ยวไทย, พาเที่ยวดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่, ม.ป.ป.)

สถานการณ์นี้ก๊อตจิพูดว่า ปลอดโปร่ง หมายถึงปลอดที่ไม่มีเหลือเนื้อเยื่อ เกิดจากการสูบบุหรี่มานานมาก เป็นการเล่นความหมายของคำว่า ปลอดโปร่ง-ปลอดโปร่ง ซึ่งมีการออกเสียงคล้ายคลึงกันแต่มีความหมายที่ต่างกันเมื่อนำมาใช้ติดบริบทจึงทำให้เกิดอารมณ์ขัน

สรุปและอภิปรายผล

รายการ “เทยเที่ยวไทย” มุ่งเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงรายละเอียดต่างๆ ที่พบเห็นในสถานที่นั้น ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่สื่ออารมณ์ขันพบว่า ผู้ดำเนินรายการสามารถหยิบยกเรื่องราวเกี่ยวกับคน สัตว์ และสิ่งของที่ผ่านพบนำมาสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้แก่ผู้ชมได้ตลอดทั้งรายการ เนื้อหาส่วนใหญ่มุ่งล้อเลียนบุคคลที่อยู่ใกล้ตัว ได้แก่ ผู้ดำเนินรายการด้วยกัน ทีมงาน และผู้คนที่เจ้าของสถานที่ที่ไปเยือน ส่วนเรื่องที่น่ามาสร้างความขบขันมีความหลากหลาย ได้แก่ รูปร่างหน้าตา เพศวัย นิสัย พฤติกรรม ชื่อของบุคคล และสติปัญญา ส่วนการใช้คำ พบว่าผู้ดำเนินรายการ “เทยเที่ยวไทย” สามารถพลิกแพลงคำต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในการสนทนาเพื่อสื่ออารมณ์ขันได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการใช้คำคล้องจอง การใช้คำพ้อง การใช้คำพวน การใช้คำกำกวม การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำซ้ำ และการใช้คำที่ไม่สัมพันธ์กับบริบท

กล่าวได้ว่าเนื้อหาและการใช้คำเพื่อสื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเที่ยวไทย” สอดคล้องกับทฤษฎีอารมณ์ขันที่กาญจนา เจริญเกียรติบรร (2548, น14-18) ได้อธิบายไว้ได้แก่ ทฤษฎีความเหนือกว่า ซึ่งอารมณ์ขันประเภทนี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้พูดทำให้บุคคลอื่นมีสถานะต่ำกว่าตน เพราะทำให้ผู้ชมรู้สึกโล่งใจที่ไม่ใช่ผู้ประสบเคราะห์กรรมนั่นเอง ส่วนทฤษฎีความไม่เข้ากันซึ่งก่อให้เกิดอารมณ์ขันนั้นมาจากการพูดไม่ตรงกับสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น จึงทำให้ผู้ชมรู้สึกผิดความคาดหมาย ทำให้เรื่องจริงจังที่คาดหวังไว้มลายไปทันทีเมื่อถึงตอนจบของเรื่อง ผู้ชมจึงรู้สึกชอบใจกับการเปลี่ยนแปลงนั้น และสุดท้ายคือทฤษฎีความผ่อนคลายเกิดขึ้นจากการที่ผู้ชมได้ปลดปล่อยความรู้สึกกดดันบางอย่างจากปัญหาและข้อต้องห้ามต่างๆ ทางสังคม เมื่อผู้ชมได้ยินได้ฟังเรื่องราวเหล่านั้นจึงรู้สึกเหมือนได้ระบายความกดดันออกมาในรูปของเสียงหัวเราะ

นอกจากนี้ผลการศึกษการใช้คำสื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเที่ยวไทย” ยังสอดคล้องกับคำอธิบายของรุ่งอรุณ ฉัตรวิเศษ (2553, น.1) ที่ระบุว่า “การนำเอาเหตุการณ์ทุกประเภทในชีวิตมาล้อเลียนถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างความตลก” และ “เรื่องตลกเกิดขึ้นจากการเล่นกับความหมายที่มีแบบแผนอยู่แล้ว และความหมายในลักษณะแหวกจากกรอบที่วางไว้ ทำให้เรื่องที่เสนอผิดจากความหมายทั่วไป ทำให้เรื่องตลกกลับกลายเป็นเรื่องขำขันและเป็นที่มาของมุกตลก (Gags) ประเภทต่างๆ”

แม้ว่ารายการ “เทยเทียวไทย” จะได้รับการกล่าวขานถึงในฐานะสื่อบันเทิงปนสาระ โดยเฉพาะความโดดเด่นในเรื่องของอารมณ์ขันที่ปรากฏอยู่เกือบตลอดรายการ จนผู้ชมบางกลุ่มอาจทวงถามเนื้อหาสาระที่หนักแน่นจริงจังมากขึ้นก็ตาม หากในทางกลับกันภาวะแวดล้อมของสังคมปัจจุบันที่กดทับชีวิตของผู้คนจำนวนมากให้เกิดความตึงเครียด การรับชมรายการ “เทยเทียวไทย” ก็น่าจะเป็นทางออกที่ดีอีกทางหนึ่งที่จะช่วยประคับประคองให้หลายคนมีกำลังใจที่จะก้าวเดินต่อไปด้วยรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาการใช้โวจนาภาษาเพิ่มขึ้นเพื่อจะได้เข้าใจวิธีการสื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” ได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษารมณ์ขันในแง่มุมอื่นต่อไป

หมายเหตุ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานวิจัยเรื่อง วจนาภาษาสื่ออารมณ์ขันในรายการ “เทยเทียวไทย” หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เจริญเกียรติบวร. (2548). การวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องตลกภาษาไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดิสรณ์ ศรีธาดา. (2542). การใช้ภาษาในการแสดงตลก : การศึกษาวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภัสสรณ์ นาคแก้ว. (2556). การปนภาษาอังกฤษในภาษาไทย : กรณีศึกษารายการเทยเที่ยวไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนอินเตอร์พรีน.
- รายการเทยเที่ยวไทย. (2558, วัน เดือน). เกมโชว์แฟนพันธุ์เทย Special [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเที่ยวกาญจนบุรี [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเที่ยวเกาะช้าง [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเที่ยวงานปาร์ตี้ปีใหม่บ้านป้อมเปรม [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเที่ยวชลบุรี [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเที่ยวดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเที่ยวเนเธอร์แลนด์ [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเที่ยวปราจีนบุรี [แฟ้มข้อมูลวิดีโอ]. จาก <http://youtube.com/>

- รายการเทยเทียวไทย. (ม.ป.ป.). พาเทยวมอบผ้าห่มต้านภัยหนาวจังหวัดเลย [แฟ้มข้อมูล
วีดิทัศน์]. จาก <http://youtube.com/>
- _____. (ม.ป.ป.). พาเทยเลย [แฟ้มข้อมูลวีดิทัศน์]. จาก <http://youtube.com/>
- รุ่งอรุณ ฉัตรวิมเนศ. (2553). ศักยภาพของมุกตลกและอารมณ์ขันในรายการโทรทัศน์.
วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สฤณีคุณ กิตติยากร. (2550). พจนานุกรมไทย-อังกฤษ (English-Thai Dictionary).
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักวิจัยมติชน. (2540). รายงานพิเศษ. มติชนสุดสัปดาห์. 17 (862), 77.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2536). อารมณ์ขันในสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือชุด
วิจัยและพัฒนานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hobbes, T. (1651). **Leviathan**. (Facsimile ed.). London : Crooke. อ้างถึง
ใน กาญจนา เจริญเกียรติบรร. (2548). การวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องตลกภาษา
ไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Morreal, J. (1987). **The philosophy of laughter and humor**. New York :
State University of New York Press.
- Suls, J. M. (1972). A Two-stage model for the appreciation of jokes and
cartoons : an information-processing analysis”. In Goldstein &
McGhee (Eds). **The Psychology of Humor**, pp. 81-100. อ้างถึง
ใน กาญจนา เจริญเกียรติบรร. (2548). การวิเคราะห์วาทกรรมเรื่องตลก
ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

